

UZASADNIENIE

odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu dokumentu pn: „*Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Mniszków na lata 2019 – 2032*” zawierające informacje o uwarunkowaniach, o których mowa w art. 49 ustawy z dnia o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

1) charakter działań przewidzianych w dokumencie, w szczególności:

a) stopień, w jakim dokument ustala ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć, w odniesieniu do usytuowania, rodzaju i skali tych przedsięwzięć,

„*Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Mniszków na lata 2019 – 2032*” określać będzie działania mające na celu usuwanie i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Mniszków. Dodatkowym zadaniem programu jest identyfikacja potencjalnych oddziaływań, skutków na środowisko i stwierdzenie czy realizacja proponowanych zadań sprzyjać będzie ochronie środowiska i zrównoważonemu rozwojowi. Materiały zawierające azbest występują głównie na budynkach mieszkalnych i gospodarczych, a ich usunięcie polegać będzie na demontażu płaskich i falistych płyt azbestowo – cementowych z pokryć dachowych i elewacyjnych. Unieszkodliwianie materiałów azbestowych polegać będzie na deponowaniu ich na przystosowanych do tego składowiskach odpadów. Należy zauważyć, iż działania te będą prowadzone zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, a samo unieszkodliwianie materiałów azbestowych prowadzone będzie poza obrębem gminy Mniszków.

„*Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Mniszków na lata 2019 – 2032*” obejmuje okres od roku 2019 do 2032 i jest dokumentem ogólnym. Terytorialnie dotyczy terenu gminy Mniszków. Zadania wyznaczone w omawianym „*Programie...*” mają na celu usunięcie i unieszkodliwienie materiałów zawierających azbest występujących na terenie przedmiotowej jednostki samorządu terytorialnego.

b) powiązania z działaniami przewidzianymi w innych dokumentach,

„*Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Mniszków na lata 2019 – 2032*” jest zgodny z dokumentami o zasięgu krajowym, wojewódzkim, powiatowym oraz gminnym, a także przyczynia się do ich wdrażania na terenie gminy Mniszków. Należą do nich m.in.:

- Polityka Ekologiczna Państwa w latach 2009 – 2012 z perspektywą do roku 2016r.
- Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 – 2032.

- Plan Gospodarki Odpadami dla województwa Łódzkiego na lata 2016 – 2022 z uwzględnieniem lat 2023 – 2028.
- Program Ochrony Środowiska dla województwa Łódzkiego 2016 na lata 2017 – 2020 z perspektywą do 2024.
- Program Ochrony Środowiska dla powiatu Opoczyńskiego na lata 2019 – 2032 z perspektywą do roku 2023.

Wymienione powyżej dokumenty także zakładają konieczność usunięcia i utylizacji materiałów zawierających azbest.

„Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Mniszków na lata 2019 – 2032” ma na celu spełnienie wymogów stawianych ww. dokumentami, przepisami prawa polskiego i Unii Europejskiej, należą do nich m.in.: usunięcie materiałów zawierających azbest z terenu kraju do 2032 roku.

c) przydatność w uwzględnieniu aspektów środowiskowych, w szczególności w celu wspierania zrównoważonego rozwoju, oraz we wdrażaniu prawa wspólnotowego w dziedzinie ochrony środowiska,

Realizacja „Programu” przyczyni się do wdrożenia przepisów prawa Unii Europejskiej na terenie JST oraz zgodna będzie z zasadami zrównoważonego rozwoju. Realizacja Programu umożliwi rozwój gminy, bez negatywnego wpływu na środowisko zalegających mas odpadów niebezpiecznych, jakimi są wyroby zawierające azbest.

Realizacja „Programu” ma na celu rozwiązanie problemów dotyczących gospodarki odpadami niebezpiecznymi na terenie gminy Mniszków. Przyczyni się do poprawy stanu środowiska poprzez sukcesywne usuwanie i unieszkodliwianie azbestu. Dzięki wdrożeniu „Programu...” mieszkańcy gminy Mniszków będą mogli korzystać ze środków zewnętrznych, które wpłyną pozytywnie na rozwój selektywnej zbiórki odpadów niebezpiecznych oraz pozwolą na szybkie i zgodne z prawem eliminowanie ww. wyrobów z terenu omawianej gminy.

W „Programie” przyjęto zasadę realizacji zadań, które służą zmniejszeniu ilości występowania azbestu i wyrobów azbestowych oraz służą zmniejszaniu narażenia zdrowia ludzi na pył azbestowy. Jest to kierunek działań zgodny z wymogami prawa polskiego i Unii Europejskiej. Realizacja Programu jest powiązana z realizacją celów „Odnowionej Strategii Zrównoważonego Rozwoju UE. Strategia zakłada „ostateczne zastąpienie substancji wzbudzających szczególnie duże obawy odpowiednimi alternatywami substancjami lub technologiami”. Ponadto zagadnienia związane z wyrobami zawierającymi azbest regulują unijne dyrektywy:

- Dyrektywa Rady 87/217/EWG z dnia 19 marca 1987 r. w sprawie ograniczania zanieczyszczenia środowiska azbestem i zapobiegania temu zanieczyszczeniu
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/1/WE z dnia 15 stycznia 2008 r. dotycząca zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli

Regulacje zawarte w tych przepisach wdrożone są w krajowych ustawach i rozporządzeniach.

d) powiązania z problemami dotyczącymi ochrony środowiska;

Niska społeczna świadomość ekologiczna oraz nieznajomość przepisów prawnych skutkuje niewłaściwym postępowaniem z odpadami zawierającymi azbest oraz nieprzestrzeganiem narzuconych w aktach prawnych obowiązków dla posiadaczy odpadów. Realizacja założeń programu t.j. edukacji ekologicznej, monitorowania ilości wyrobów zawierających azbest, wsparcia gminy w demontażu i wywozie wyrobów zawierających azbest itp., pozwolą zmniejszyć skalę tego problemu w odniesieniu do szkodliwości azbestu.

2) Rodzaj i skalę oddziaływania na środowisko, w szczególności:

a) prawdopodobieństwo wystąpienia, czas trwania, zasięg, częstotliwość i odwracalność oddziaływań,

W celu określenia oddziaływania na środowisko „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Mniszków na lata 2019 – 2032” należy przeanalizować planowane w nim działania. Będą to działania związane z usunięciem i unieszkodliwieniem materiałów zawierających azbest. Zakłada się, że prace budowlane (modernizacyjne) nie będą prowadzone na terenach objętych ochroną prawną.

Znaczące oddziaływania na środowisko nie będą występować. Na terenie gminy Mniszków nie planuje się realizacji instalacji do przetwarzania azbestu oraz nie planuje się składowiska odpadów. Istnieje prawdopodobieństwo występowania negatywnych oddziaływań na środowisko, będą to jednak oddziaływania o niewielkim zasięgu (dotyczyć będą danej posesji, gdzie usuwane będą wyroby zawierające azbest) oraz będą to oddziaływania krótkotrwałe (czas trwania prac modernizacyjnych nie przekraczać będzie kilku dni – w zależności od wielkości obiektu). Ponadto będą to oddziaływania jednorazowe, natomiast skutki negatywnego wpływu na środowisko będą odwracalne.

Pomimo chwilowego krótkotrwałego oddziaływania podczas wykonywanych prac, nie będą występowały inne znaczące oddziaływania na środowisko, a realizacja zadań przyczyni się do poprawy jakości środowiska w perspektywie wieloletniej. Należy także pamiętać, iż stosując odpowiednie metody oraz zalecenia, negatywne oddziaływanie zostanie ograniczone do minimum. Realizacja „Programu...” nie będzie niosła ze sobą oddziaływań skumulowanych lub transgranicznych. Unieszkodliwianie materiałów zawierających azbest odbywać się będzie poza terenem gminy Mniszków. Podczas prowadzonych prac nie będą występowały oddziaływania skumulowane i transgraniczne. Stosując odpowiednie metody oraz zalecenia, negatywne oddziaływanie zostanie ograniczone do minimum i nie będzie wpływało negatywnie na stan zdrowia ludzi i stan środowiska w większym stopniu niż kontynuacja użytkowania wyrobów zawierających azbest. W celu podniesienia świadomości ekologicznej na temat szkodliwości wyrobów zawierających azbest oraz prawidłowego z nimi postępowania, przeprowadzana będzie kampania informacyjna dla mieszkańców Gminy. Działania te obejmować będą druki ulotek, folderów, plakatów, spotkań z mieszkańcami Gminy, których tematem będzie szkodliwe oddziaływanie azbestu na zdrowie ludzkie oraz sposoby minimalizacji tego rodzaju zagrożeń. Prowadząc bazę danych ilości wyrobów zawierających azbest oraz zbierając zaktualizowane dane od właścicieli posesji, Gmina Mniszków będzie miała możliwość monitoringu usuwania wyrobów zawierających azbest, unieszkodliwiania tego rodzaju odpadów oraz oceny realizacji programu. Prowadzenie

monitoringu pozwoli na dokładną ocenę efektywności realizacji „Programu...”, będąc jednocześnie dobrym punktem wyjścia do analizy i opracowania corocznego sprawozdania z jego realizacji.

3. cechy obszaru objętego oddziaływaniem na środowisko, w szczególności:

a) obszary o szczególnych właściwościach naturalnych lub posiadające znaczenie dla dziedzictwa kulturowego, wrażliwe na oddziaływania, istniejące przekroczenia standardów jakości środowiska lub intensywne wykorzystywanie terenu,

Analizując zapisy „Programu” należy stwierdzić, że jego realizacja nie będzie miała wpływu na obszary o szczególnych właściwościach naturalnych lub posiadające znaczenie dla dziedzictwa kulturowego. Gmina Mniszków posiada rozproszoną zabudowę mieszkalną bez cech szczególnych dla dziedzictwa kulturowego lub dziedzictwa naturalnego. Na terenie gminy Mniszków poza niżej wymienionymi formami ochrony przyrody nie występują punktowe stanowiska o szczególnych właściwościach wymagających ochrony prawnej.

b) formy ochrony przyrody w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz obszary podlegające ochronie zgodnie z prawem międzynarodowym.

Na terenie gminy Mniszków zgodnie z Centralnym Rejestrem Form Ochrony Przyrody występują następujące formy ochrony przyrody:

- **Rezerwat Przyrody „Błogie”** Rezerwat leśny Błogie został utworzony w 1976 r. na mocy Zarządzenia MLiPD z dnia 24.05.1976 roku (MP Nr 24, poz. 108 z 09.06.1976 r.). Rozporządzenie Nr 9/2007 Wojewody Łódzkiego z dnia 17.04.2007 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Błogie” (Dz. Urz. Woj. Łódz. Nr 121, poz. 1075 z dn. 28.04.2007 r.). Według rozporządzenia oraz planu urządzenia lasu powierzchnia ogólna rezerwatu wynosi 68,22 ha. Rezerwat chroni fragment dawnej Puszczy Pilickiej. Głównym gatunkiem lasotwórczym na terenie rezerwatu jest jodła pospolita (*Abies alba*), której populacja wykazuje właściwą dynamikę odnawiania, gatunek ten występuje we wszystkich klasach wieku i wszystkich piętrach roślinnych. W rezerwacie dominują zbiorowiska grądu z jodłą (*Tilio-Carpinetum abietetosum*) i boru mieszanego z jodłą (*Quercus-Pinetum abietetosum*). Flora naczyniowa liczy około trzystu gatunków, z których na uwagę zasługują: nasięźrzał pospolity (*Ophioglossum vulgatum*), łuskiewnik różowy (*Lathraea squamaria*) oraz trzy gatunki widłaków: jałowcowaty, goździsty i wroniec (*Lycopodium annotinum*, *Lycopodium clavatum* i *Huperzia selago*). Ponadto na zachodniej granicy rezerwatu występuje cenny krajobrazowo, starodrzew sosnowo-dębowy. Rezerwat Błogie jest również cenną ostoją ornitologiczną – gniazduje tu około 61 gatunków ptaków.
- **Rezerwat "Gaik"** - rezerwat utworzony w 1976 r. na powierzchni 32,86 ha. Charakteryzuje się wybitnymi walorami przyrodniczymi i krajobrazowymi. W rezerwacie chronione są różne postacie grądu kontynentalnego: podzespoły: grądu niskiego *Tilio-Carpinetum stachyetosum*, typowy T-C *typicum* i wariantu ciepłolubnego grądu typowego. Rosną tutaj 200 –letnie drzewostany dębowe. Flora jest zróżnicowana i bogata. Występują tutaj między

innymi: widłaki: jałowcowaty *Lycopodium annotinum* i goździsty *Lycopodium clavatum*, pierwiosnka lekarska *Primula vris*, podkolan biały *Platanthera biforia*, pięciornik biały *Potentilla alba* i turzyca pagórkowata *Carex montana*. W rezerwacie gnieździ się blisko 50 gatunków ptaków, m.in. dzięcioły, wilga, grzywacz i dudek.

- **Sulejowski Park Krajobrazowy** powstał w 1994 roku. Wraz z Przedborskim Parkiem Krajobrazowym i Spalskim Parkiem Krajobrazowym tworzą Zespół Parków Nadpilicznych. Sulejowski Park Krajobrazowy (SPK) obejmuje fragment rzeki Pilicy, Zbiornik Sulejowski oraz najbardziej cenne przyrodniczo tereny przyległe. Park obejmuje tereny gmin: Aleksandrów, Łęki Szlacheckie, Mniszków, Przedbórz, Ręczno, Rozprza, Sławno, Sulejów, Tomaszów Mazowiecki, Wolbórz oraz tereny miast: Piotrków Trybunalski, Sulejów i Tomaszów Mazowiecki. Park leży w zasięgu geograficznego występowania jodły pospolitej, klonu jawora (gatunki reglowe), świerka pospolitego i buka. Spotyka się tu piękne łąki i torfowiska oraz murawy piaszczyste nawapienne. Osobliwościami są tu m.in.: długosz królewski, storczyki, widłaki i zimozioł północny. Spośród zwierząt najliczniejszą grupę stanowią owady lądowe. Szczegółowe badania przeprowadzono nad bzygowatymi, których stwierdzono 150 gatunków, co stanowi ok. 40 % fauny krajowej tych muchówek. W rzekach i Zbiorniku Sulejowskim występuje 35 gatunków ryb i smoczkoustnych, a znajdujące się tu minóg ukraiński i koza złotawa są na liście Czerwonej Księgi. Spośród ssaków występuje 39 gatunków – m.in. bóbr, łos wędrowny, wilk, wydra.

- **10 użytków ekologicznych:**

1. **Użytek ekologiczny „bagno”** – kompleks bagien, torfowisk i terenów śródlęśnych okresowo zalewanych wodą, położone w leśnictwie Zarzęcin gm. Mniszków o powierzchni 1,1400 ha, ustanowione 23.11.1996r.
2. **Użytek ekologiczny „bagno”** – położone w Zajączkowie na działce nr ewid. 200, gm. Mniszków o powierzchni 0,9400 ha, ustanowione 23.11.1996r.
3. **Użytek ekologiczny „śródlęsne oczko wodne”** – położone w miejscowości Błogie Rządowe na działce nr. ewid. 77, obręb Błogie Rządowe, gm. Mniszków, o powierzchni 0,1000 ha, ustanowione 23.11.1996r.
4. **Użytek ekologiczny „bagno”** - położone w miejscowości Prucheńsko Małe na działce nr 106, obręb Prucheńsko Małe, gmina Mniszków, o powierzchni 1,0600 ha, ustanowione 23.11.1996r.
5. **Użytek ekologiczny „bagno”** - położone w miejscowości Prucheńsko Małe na działce nr 107, obręb Prucheńsko Małe, gm. Mniszków, o powierzchni 2,0600 ha, ustanowione 23.11.1996r.
6. **Użytek ekologiczny „bagno”** - położone w miejscowości Prucheńsko Małe na działce 114, obręb Prucheńsko Małe, gm. Mniszków, o powierzchni 0,5900 ha, ustanowione 23.11.1996r.
7. **Użytek ekologiczny „bagno”** - położone w miejscowości Prucheńsko Małe na działce 114, obręb Prucheńsko Małe, gm. Mniszków, o powierzchni 1,5600 ha, ustanowione 23.11.1996r.
8. **Użytek ekologiczny „bagno”** – położone w miejscowości Owczary na działce nr ewid. 124, obręb Owczary, gmina Mniszków, o powierzchni 0,3300 ha, ustanowione 23.11.1996r.

9. **Użytek ekologiczny „bagno”** - położone w miejscowości Owczary na działce nr ewid. 125, obręb Owczary, gmina Mniszków, o powierzchni 0,6600 ha, ustanowione 23.11.1996r.,
10. **Użytek ekologiczny „bagno”** - położone w miejscowości Błogie Rządowe na działce nr 90, obręb Błogie Rządowe, gmina Mniszków, o powierzchni 0,8500 ha, ustanowione 23.11.1996r.,

Ponieważ wszystkie planowane działania wynikające z „Programu...” związane są z istniejącymi obiektami budowlanymi położonymi w istniejących jednostkach osadniczych, realizacja działań nie będzie w negatywny sposób oddziaływać na najbliższe formy ochrony przyrody. Realizacja zaplanowanych działań nie narusza cele ochrony i statutu najbliższych form ochrony przyrody, ani nie spowoduje uszczuplenia, fragmentacji lub niszczenia cennych walorów przyrodniczych i krajobrazowych.

PODSUMOWANIE

Podsumowując, należy uznać, że realizacja postanowień „Programu” nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko, ponieważ:

- a) „Program” zakłada wykonywanie prac polegających na demontażu oraz transporcie azbestu ze ścisłym przestrzeganiem wymagań prawa
- b) „Program” nie przewiduje powstania na terenie gminy Mniszków składowiska wyrobów azbestowych ani instalacji do unieszkodliwiania azbestu ani instalacji do przetwarzania tego rodzaju odpadów
- c) Realizacja zadań „Programu” nie będzie powodować oddziaływań skumulowanych ani transgranicznych
- d) Dokument „Programu” jak i realizacja zadań w nim określonych dotyczy terenu jednej gminy.
- e) Dokument „Programu” nie wyznacza ram dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko
- f) Realizacja założeń dokumentu „Programu” zapewni skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją, a w odniesieniu do mieszkańców doprowadzi do poprawy jakości powietrza atmosferycznego
- g) Realizacja założeń „Programu” wpłynie korzystnie na poprawę stanu środowiska naturalnego i zdrowia ludzi.

Należy pamiętać, iż sam „Program...” jest dokumentem ogólnym, a w jego zapisach nie widnieją zadania mogące długotrwale, znacząco oddziaływać na środowisko. Nie przewiduje się także oddziaływań skumulowanych lub o znaczeniu transgranicznym.

Realizacja „Programu...” prowadzona będzie na terenach zurbanizowanych, będzie to głównie modernizacja istniejących obiektów budowlanych, na których budowę wydane zostało stosowne zezwolenie. Realizacja „Programu...” nie będzie wpływać w sposób negatywny na formy ochrony przyrody występujące na terenie gminy Mniszków.

OBWIESZCZENIE WÓJTA GMINY MNISZKÓW

Strona 8 z 8

Gmina Mniszków, ul. Powstańców Wielkopolskich 10, 26-341 Mniszków, 44 756 - 15 - 22, faks: 44 756 - 15 - 23

Z up. WÓJTA GMINY
Jan Andrzejczyk
KIEROWNIK REFERATU PLANOWANIA
PRZESTRZENNEGO I OCHRONY ŚRODOWISKA
GOSPODARKI NIERUCHOMOŚCIAMI,
INFRASTRUKTURY, BUDOWNICTWA I ROLNICTWA